

osztással a következők játszták: Szigeti József: Bánk bán, Jókainé: Gertrudis, Bulovszkyné: Melinda, Szilágyi Pál: Tiborc, Egressy Gábor: Petúr, Tóth József: Biberach, Erdélyi Sándor: II. Endre, Latky: Ottó. 1859-ben Prielle Cornélia: Melinda és Komáromy (Bánk) mint szerződött tagok léptek fel először a tragédiában. Ugyancsak bemutatkozásul választották Paulayék Bánk és Gertrudis szerepét, mikor 1863-ban vendégszerepeltek a Nemzeti Színházban. 1868. szept. 27-én először játszották teljes szövegével Katona tragédiáját s ekkor új szereplőkkel egészítették ki a régebbi együttest, Náday Ferenc volt Ottó, Komáromi: Tiborc, Benedek: Biberach és Paulay: II. Endre. Majd 1872. április 3-án Jászai Mari választotta bemutatkozásul Gertrudis szerepét, aki hatalmas alakításával haláláig egyik főerőseége volt az előadásnak. Partnerei ekkor Molnár György (Bánk), Prielle Cornélia (Melinda), Rónay Gyula (Petúr), és Nagy Imre (II. Endre) és még ugyanazon évben Biberach szerepét Ujházi Ede vette át. 1879-ben osztották ki újra a darabot Nagy Imrével a címszerepben, akihez Márkus Emilia (Melinda) és E. Kovács Gyula (Petúr) csatlakozik. Ezzel a szereposztással került színre a tragédia Bécsben is, 1892. okt. 1-én, kivéve Petúr szerepét, melyben Szacsvay Imre a császárvárosban is óriási sikert aratott. 1895-ben újra fellevenítették. Ekkor így festett a kiosztás: Pálfi György: Bánk, Fáy Szeréna: Melinda, Ujházi Ede: Tiborc, Szacsvay Imre: Petúr és Gyenes László: Biberach. *Századok előadását* 1896. május 13-án érte meg Szacsvayval a címszerepben. Ekkor Gertrudist Jászai Mari játszotta, Biberach Gyenes volt, Melinda szerepe Márkus Emilia kezében volt és Tiborc Ujházi maradt. Ujabb időkben felváltva játszottak a tragédiákban: Szacsvay és Bakó László (Bánk és Petúr), Beregi Oszkár (Ottó), Hegyesi Mari, Cs. Alszeghy Irma (Melinda), Ivánfi Jenő (Biberach), Gabányi Árpád (Tiborc), Mihályfi Károly (II. Endre). Teljesen új szereposztással adott új formát a darabnak 1916. jan. 1-én a színház Kürti József (Bánk), Bakó (Petúr), Jászai (Gertrudis), Váradi Aranka (Melinda), Odry Árpád (Biberach), Hegedüs Gyula (Tiborc) és Gál Gyula (Mikhal) alakításával. 150-ik

előadása ugyanezen szereplőkkel 1916. jan. 26-án volt. (Szomorú világot vet magyarságunkra, hogy irodalmunk legjelesebb remekét, az egyetlen elismert, tiszta magyar tragédiát, az ország egyetlen műintézetében 77 év alatt csak százötvenszer lehetett színre hozni és így évenként két előadás sem jutott Katona József klasszikus tragédiájára.) Felújították: 1918. szept. 9-én, ezzel a szereposztással: Bánk: Bakó László, Tiborc: Pethes Imre, Petúr: Kürti József, és (felváltva) Pataki József, Izidóra: Mátray Erzs. 1924. jún. 3-án ismét fellevenítették. — »Bánk bán« tragédia *Kecskeméten*, a költő szülővárosában 1847. szeptember hó 5-én került először színre, Komáromi Alajossal a címszerepben. (A mű kéziratát Wodianer János maglódi földbirtokos 1914. jan. havában a Nemzeti Múzeumnak adományozta. A mű nem a költő kezeirása, de megállapították, hogy a költő számára készült. Lásd: *Pesti Hírlap*, 1914. jún. 26.) — Új kidolgozással 1858. júl. 17-én adta elő Pázmán Mihály társulata, Esztergomban, Szigeti Imre tollából. (Lásd: *Győri Közlöny*, 1859. 3. szám, 11. oldal. — Néhai Rakodczay Pál szerint ez az »átdolgozás« a Bach-rendszerre vezetendő vissza.) *Nyíregyházán* 1859. szept. 17-én adták. (Bánk: Egressy, Melinda: Szépné Mátray Laura, Petúr: Lukácsi.) *Nagyszalontán* 1860. okt. havában a mű előadását *betiltották*. A budai *Népszínházban* 1861. szept. 17-én került színre, Bánk: Molnár György, Petúr: Bihari, Melinda: Szépné, Gertrud: Szerdahelyi Nelli, Mikhal: Kovács, Simon: Horváth, Biberach: Beődy, Tiborc: Dósa József. — *Olasz nyelven* Salvini Gusztáv társulata adta elő a Vígsházban, 1897. okt. 11-én, *Gausz Viktor* fordításában. Szereposztása: Bánk: Salvini, Gertrudisz: Aliprandi, Biberach: Maione Diaz, Ottó: Rogoli, Mikhal: Fiochi, Tiborc: Orlandini, Petúr: Gruichi. — *Német nyelvre* Dux Adolf 1858-ban fordította. 1871. ápr. havában a pesti Varieté is előadta (német nyelvű előadásban). A főszereplők ezek voltak: Bánk: Sonnenthal, Gertrud: Némethy Irma, Melinda: Herrlinger Jozefa, Tiborc: Hold, Petúr: Alsdorf, Biberach: Joly. — Ujabbán *Vészi József* is lefordította német nyelvre; az ő tolmácsolásában bemutatta *Reinhardt Miksa* berlini társulata a Víg-